

Podgorica, 3. jun 2011.

USTAVNE PROMJENE MORAJU VRATITI GRAĐANIMA PRAVO INICIJATIVE

Centar za građansko obrazovanje (CGO), u svijetlu najavljenih izmjena Ustava koje je predložila Vlada Crne Gore, poziva da se pristupi i promjeni ustavne norme koja definiše tzv. „pravo građanske inicijative”. Ova norma trenutno ne obezbjeđuje razvoj aktivnog građanstva koji je bitan preduslov demokratizacije našeg društva.

Naime, CGO poziva na izmjenu čl.93 Ustava Crne Gore, po kojem „*Pravo predlaganja zakona i drugih akata imaju Vlada i poslanik. Pravo predlaganja zakona ima i šest hiljada birača, preko poslanika koga ovlaste.*”

Ovakvim određenjem se istinske građanske inicijativa pretvaraju u partijske. Naime, u Skupštini umjesto građana/ki prijedlog neke inicijative, zakona ili drugog teksta mora predstavljati poslanik/ca određene političke grupacije, što neminovno vodi etiketiranju i same inicijative, a znamo koliko je to kontraproduktivno u našem društvenom ambijentu.

Građanska inicijativa je oblik neposredne demokratije, odnosno mogućnost građana da neposredno predlažu nacionalnoj skupštini donošenje zakona i drugih rješenja koja direktno unaprijeđuju njihov život kroz rješavanje društvenih problema koje političari zanemaruju uprkos raspoloženju javnosti ili pojedinih grupa građana.

CGO podsjeća da Ustav Crne Gore iz 1992. nije ograničavao građane na to da moraju izabrati poslanika. **Ostaje nejasno zašto se u ovom slučaju, prilikom pisanja i usvajanja Ustava iz 2007, otišlo korak unazad i zašto se i sa kojim pravom išlo na ukidanje stečenog prava građana i građanki Crne Gore.**

Ustavi susjednih zemalja (npr. Srbije) ili onih koji su nekad dijelili naš pravni sistem, a sada su u EU (npr. Slovenije), kao ni zemalja sa ukorijenjenom demokratskom tradicijom, ne poznaju ograničenje po kojem se građani prilikom podnošenja prijedloga zakona moraju odrediti prema poslaniku neke političke partije.

CGO poziva Vladu Crne Gore i premijera Igora Lukšića, naravno i Skupštinu Crne Gore, da u okviru najavljenih ustavnih promjena, iniciraju ispravljanje ovog propusta koji je napravljen 2007.

CGO će naredne sedmice uputiti inicijativu sa detaljnim obrazloženjem premijeru Igoru Lukšiću i svim poslaničkim klubovima u Skupštini Crne Gore. Odnos prema jednoj takvoj inicijativi može biti ilustrativan i u mjerenu otvaranja institucija prema sopstvenim građanima i saradnji sa civilnim društvom.

Danilo Ajković, PR